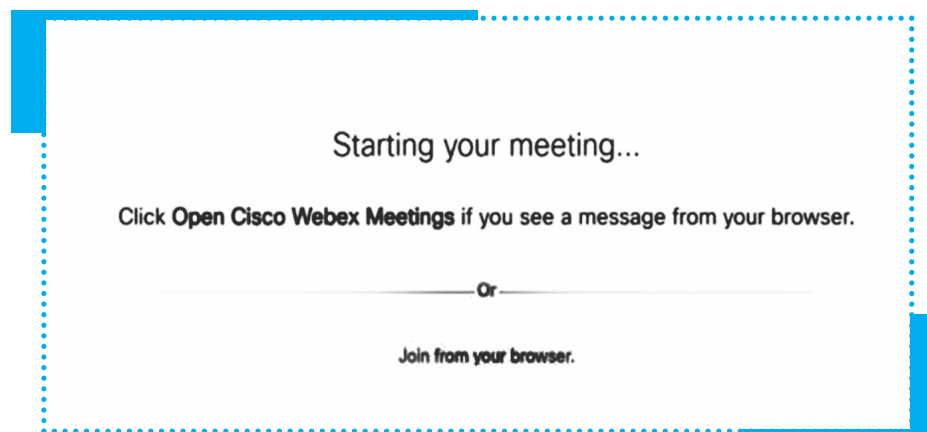

Το παρακάτω κείμενο που δημοσιεύουμε στάλθηκε από αναγνώστρια που δουλεύει στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Επιλέξαμε να το δημοσιεύσουμε καθώς η αναγνώστρια εξέφρασε το παράπονο ότι το δημοφιλέστερο site των εκπαιδευτικών, alfavita.gr, όπου είχε αρχικά απευθυνθεί, της απάντησε ότι «στερείται αξιοπιστίας, βρίθει ψεμάτων», καθυβρίζοντάς το μάλιστα ως «fake news» της εκπαίδευσης. Και τώρα, ξέρετε εσείς, με τα fake news... πετάει η σκούφια μας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΣΕ ΕΝΑ ΕΠΑΛ

Από μια πλευρά, η Παρασκευή 6 Νοεμβρίου 2020 ήταν μια συνηθισμένη ημέρα για το εν λόγω σχολείο. Ας υποθέσουμε ότι είναι επαλ, αλλά δεν έχει και τόσο σημασία. Συνηθισμένη πάει να πει: κάμποσοι απόντες μαθητές την πρώτη ώρα – είναι Παρασκευή, μην τρελαθούμε. Εκείνοι που ξεκουβαλήθηκαν αλλά αργοπόρησαν, σκόνταψαν κλασικά πάνω στα προληπτικά, εκ μέρους της διεύθυνσης του σχολείου, μέτρα εμπέδωσης της πειθαρχίας στο ωράριο: κλειδωμένη καγκελόπορτα, άρα απαγόρευση εισόδου, άρα εγγυημένη απουσία την πρώτη ώρα. Στο πάρκο παραδίπλα, μια άλλη ομάδα άγκαιρα αφυπνισμένων νεαρών είχε ήδη αποφασίσει να ρίξει χι στην πρώτη ώρα για λίγα τσιγάρα, ρέντμπουλ και κους κους. Οι καθηγητές, συνέρρεαν κι αυτοί βαριεστημένοι, έχοντας κανονίσει να ξεμπερδεύουν με τις παρασκευιάτικες διδακτικές ώρες με όλους τους δυνατούς τρόπους λούφας: ροκανίσμα της ώρας με καταμέτρηση παρουσιών, λίγο περί ανέμων και υδάτων, αναμάσημα και επανάληψη της ύλης μέχρι το διάλειμμα, και φτου κι απ' την αρχή μέχρι το σχολάσμα. Οι παλαιότεροι σε χρόνια προϋπηρεσίας έχουν ούτως ή άλλως μειωμένο ωράριο σε σχέση με τους νεότερους, οπότε έχουν φροντίσει ειδικά τις Παρασκευές να τελειώνουν βαριά στις 11 προ μεσημβρίας. Ορισμένοι νεότεροι καθηγητές, ταχύρρυθμα εκπαιδευόμενοι στο στάτους του δημοσίου, είχαν κανονίσει μια στρατηγικά τοποθετημένη άδεια για να κολλήσει το που στο σουκου και να γίνει ένα ωραιότατο πουσουκου. Έτσι κυλούν συνήθως οι Παρασκευές στο σχολικό εργοστάσιο. Οι εργάτες βαριούνται το κλουβί και μισούν τους επιστάτες. Οι επιστάτες μισούν τους εργάτες και βαριούνται τη δουλειά τους. Οι διευθυντές τους μισούν όλους.

Από μια άλλη πλευρά, η Παρασκευή 6 Νοεμβρίου 2020 δεν ήταν και τόσο συνηθισμένη ημέρα. Η χώρα επρόκειτο την επομένη να τεθεί σε δεύτερη καραντίνα. Το εργοστάσιό μας, στον ένα μήνα που πρόλαβε να δουλέψει (τον προηγούμενο ήταν σε κατάληψη) είχε τιγκάρει στους πειθαρχικούς κανονισμούς. Σαν να μην έφταναν οι παλαιότεροι, είχαν προστεθεί πλέον ένα σωρό καινούριοι: Η υποχρεωτική μασκοφορία. Η δρακόντεια εφημερία στα διαλείμματα. Διάφοροι κωμικοτραγικοί μικροκανονισμοί του είδους «οι μαθητές επιτρέπεται να κατεβάζουν τη μάσκα μόνο για να τρώνε, αλλά άμα τρώνε πρέπει να στέκονται ακίνητοι». Αποβολές στους μη φέροντες μάσκες μαθητές και επίπληξη των γονιών τους. Κλειδωμένες τουαλέτες στους ορόφους, η «καλύτερη απολύμανση», καθώς και κλειδωμένη τουαλέτα ίσον καθαρή τουαλέτα. Επιλεκτικά σφραγισμένες πόρτες στους

διαδρόμους των ορόφων «για την ελεγχόμενη προσέλευση των μαθητών». Ξεχωριστά διαλείμματα ανά τάξη. Μπαχαλεμένα ωράρια, δεν ήξερες πότε βγαίνεις διάλειμμα, πότε αλλάζεις αίθουσα, πότε αλλάζεις ώρα χωρίς να αλλάζεις αίθουσα. Οι επιστάτες είχαν χάσει την μπάλα με το ωράριο και τις εφημερίες και τη νέα εγκύκλιο υπ. αριθμόν τάδε ημερομηνία δείνα βάσει της οποίας... και πάει λέγοντας. Τα μόνα πράγματα που δούλευαν ρολόι ήταν, όπως πάντα, η πειθαρχία και η γραφειοκρατία: η υποχρεωτική μασκοφορία, ο έλεγχος για την αυστηρή προσέλευση στις 8.15, η καταγραφή των απουσιών, το ρίξιμο των αποβολών, η συμπλήρωση του βιβλίου ύλης και τα συναφή. Κι έτσι την Παρασκευή 6 Νοεμβρίου, μια απόπειρα κατάληψης «ποιο μάθημα τελευταία ημέρα-γαμώ την καραντίνα» από μια χούφτα δραστήριους μαθητές πήγε άπατη –οι υπόλοιποι δεν ξύπνησαν για να τη στηρίξουν. Εντέλει, η προσέλευση στα μαθήματα ήταν ακόμα πιο μειωμένη. Η κατάθλιψη για τις επερχόμενες απαγορεύσεις ακόμα πιο γιγαντωμένη. Η μούγγα για το τι σκατά συμβαίνει αδιόρατα επιβεβλημένη. Και κάπως έτσι, γύρω στις 12 το μεσημέρι, οι διάδρομοι, οι αίθουσες και τα εργαστήρια είχαν ερημώσει, αφού η πλειοψηφία των καθηγητών είχε λακίσει «για να παρακολουθήσει σεμινάρια τηλεκπαίδευσης» (λολ).

Σας διαβεβαιώνουμε ότι ένα άδειο σχολείο είναι ένα πολύ τρομακτικό στη θέα πράγμα. Δεν είναι τυχαίο ότι στις αμερικανικές ταινίες, το πλοκαμίσιο με γαμπιά νύχια τέρας ξεπροβάλλει βράδυ από το βάθος του διαδρόμου κυνηγώντας μανιασμένο καθαρίστριες και ξεμοναχιασμένους μπουκαδόρους εφήβους. Με μια παρόμοια αίσθηση τρόμου κυκλοφορούσαμε κι εμείς εκείνη τη μαύρη Παρασκευή στους άδειους διαδρόμους. Για ν' ανακαλύψουμε στο βάθος μια μισάνοικτη πόρτα, που πάντα ήταν κλειδωμένη τις ώρες λειτουργίας του σχολείου και πάντα είχαμε την απορία τι κρύβεται εκεί μέσα. Υπερνικώντας τους φόβους μας πλησιάσαμε, διαβήκαμε το κατώφλι, ρίξαμε μια ματιά να ξορκίσουμε το φόβο του μπαμπούλα και τι να δούμε; Μια υπερσύγχρονη αίθουσα με διαδραστικό πίνακα, έξι ολοκαίνουργιους υπολογιστές, προτζέκτορες, κυριλέ τραπέζια και καρέκλες. Μέσα καθόταν μόνος του ο πληροφορικός, περιμένοντας καθηγητές για να τους κάνει «τα σεμινάρια τηλεκπαίδευσης». Φυσικά, δεν είχε εμφανιστεί κανείς, εκτός από τον... γυμναστή του σχολείου. Να μην πολυλογούμε, αποχαρτίστηκαμε, αποχωρήσαμε και πήγαμε ησυχώς σπίτι μας.

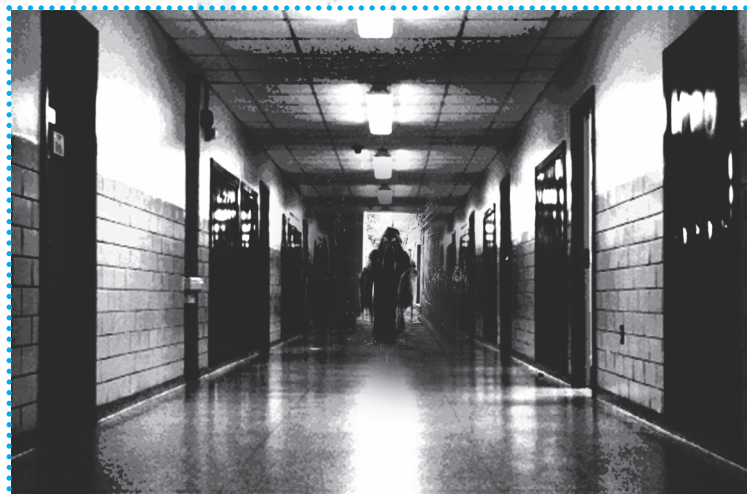
Έκτοτε, το σχολικό μας εργοστάσιο κατέβασε ρολά και δουλεύει μέσω webex.

Δουλεύει πάει να πει: κάθε μέρα, από τις οκτώ το πρωί μέχρι τις δύο παρά είκοσι, οι μαθητές και οι μαθήτριες πατάνε απ' το κρεβάτι τους το κουμπάκι σύνδεσης στην «ψηφιακή αίθουσα» κι έπειτα γυρίζουν πλευρό. Οι καθηγητές παριστάνουν ότι κάνουν μάθημα. Τα πρώτα δέκα λεπτά παίρνουν παρουσίες, τα επόμενα είκοσι λεπτά διαβάζουν μέσα απ' το βιβλίο, τα τελευταία δέκα λεπτά κάνουν πάλι έλεγχο παρουσιών, αντίο και τα ξαναλέμε. Ακόμα πιο αστεία είναι η κατάσταση με τα εργαστηριακά μαθήματα, όπου, για παράδειγμα, η διδασκαλία του πώς γίνεται μια οξυγονοκόλληση έχει ανατεθεί στο youtube. Η οδηγία προς τους διδάσκοντες για τα εργαστηριακά μαθήματα ήταν «δείξτε κανά βίντεο, κάντε επανάληψη της θεωρίας, κάντε ό,τι νομίζετε». Οι δε τεχνίτες-εκπαιδευτικοί, που κάθε χρόνο οργάνωναν εργαστήρια με μια σειρά πρακτικών ασκήσεων με εργαλεία και μηχανές, τώρα καλούνται να μάθουν το «start a meeting». Όσοι, δε, προσπαθούν να δώσουν ένα νόημα στην όλη διαδικασία, προσομοιάζοντας όσο γίνεται το μάθημα στην αίθουσα, προσγειώνονται γοργά στη λεωφόρο της ματαιότητας.

Εν ολίγοις, από όλο το περιεχόμενο της εκπαιδευτικής διαδικασίας απέμεινε μονάχα το κάγκελο: μένουμε σπίτι το μισό της ημέρας, πατάμε ψυχαναγκαστικά το κουμπάκι και δήλωνουμε παρών, και για το υπόλοιπο της ημέρας αναλαμβάνουν τα χαρδαλόχαρτα κι οι μπάτσοι. Κατ' επέκταση, από όλη τη δουλειά των εκπαιδευτικών απέμεινε μονάχα η δουλειά του πρωινού δεσμοφύλακα των νεαρών εργατών και εργατριών. Γιατί, όπως θα εξηγήσουμε στη συνέχεια, η μόνη εκπαιδευτική διαδικασία που γίνεται με σύστημα στο webex, είναι η καταγραφή των απόντων. Κατά τα άλλα, η σχολική ζωή τραβάει την κατηφόρα...

Οι νεαροί και νεαρές του εργοστασίου μας, κάτι έχουν να πουν για την όλη κατάσταση. Άμα βέβαια ενδιαφερθεί να τους ρωτήσει κανείς. Για παράδειγμα, στο ζήτημα που τέθηκε μια μέρα «μήπως να πούμε κατιτίς για την κατάστασή μας», η παρωδία που ζούμε πενθήμερο-οκτώ-με-δύο ομολογήθηκε χωρίς περιστροφές. «Εχω χάσει την μπάλα με τα μαθήματα» είπε ένας. «Είχα που είχα πρόβλημα συγκέντρωσης στην τάξη, τώρα άντε γεια» είπε η δεύτερη. «Δεν υπάρχει κανένα νόημα σ' αυτό που κάνουμε» κατέληξε ο τρίτος. Ο ένας και μοναδικός της τάξης που ετοιμάζεται για πανελλαδικές ανέφερε ότι «εμένα δεν με χαλάει, ούτως ή άλλως κάνω φροντιστήρια». Ο γραφιδάς της τάξης έχωσε ότι «οι καθηγητές το παίζουν αυστηροί με τις απουσίες αλλά κι οι ίδιοι βαριούνται να κάνουν μάθημα» (αυτό ίσχυε και προ τηλεκπαίδευσης, συμπληρώνουμε από μέσα μας εμείς). Ένας τέταρτος είπε ότι από το σχολείο, ενδιαφέρον έβρισκε μόνο στο προαύλιο κι ένας πέμπτος συμμετείχε στην όλη συζήτηση ανοίγοντας το μικρόφωνο για ν' ακούσουμε το αγαπημένο του λαϊκό χιτάκι και την κάμερα για να μας δείξει το «γάρο» του και το παρεάκι του. Υπήρξε κι ένας που είχε πρόταση: «τουλάχιστον για τα εργαστηριακά μαθήματα, θα έπρεπε να είχε προβλεφθεί να ερχόμαστε στο σχολείο για να συνεχίσουμε και να μη μένουμε πίσω». Κι ο τελευταίος έκλεισε τη συζήτηση λέγοντας με πόνο «για το σχολείο δεν με νοιάζει, που δεν μας αφήνουν μετά να κυκλοφορούμε με νοιάζει». Κάπως έτσι έκλεισε η αποτίμηση της κατάστασής μας. Μετά μπήκαμε στο αμοιβαίο «mute», η καθηγήτρια να κάνει τα δικά της, και οι μαθητές τα δικά τους.

Από την άλλη μπάντα, οι «ελαφρώς» διαφοροποιημένες ανησυχίες των επιστατών. Ω ναι, αυτές οι ανησυχίες... Στην τηλεσυνάντηση των εκπαιδευτικών, όπου θα αποτιμούσαμε την πρώτη εβδομάδα της τηλεκπαίδευσης, το 90% των ζητημάτων που τέθηκαν αφορούσε τι άλλο; Την επιτήρηση και τιμωρία. «Εγώ βρήκα το κουμπάκι να τους κάνω expel», είπε καμαρώνοντας ο μαθηματικός-συγχαρητήρια μπόυφε. «Συνάδελφοι, έχω να καταγγείλω ότι ο τάδε από το Β1 μπαينوβγαίνει στις ψηφιακές αίθουσες και μπαχαλεύει το μάθημα», είπε η φιλόλογος-ευχαριστούμε για την επισήμανση ρουφιάνα. «Εγώ ζητάω να ανοίγουν τις κάμερες, όταν παίρνω παρουσίες, για να τους ταυτοποιώ» είπε καμαρωτό ένα άλλο αστροπελέκι. «Εγώ βάζω απουσίες όταν δεν μου απαντούν» είπε η φιλόλογος-τρία μπράβο και σε σένα ξεφτέρι μου. Δύο καθηγητές ρωτούσαν πώς να κάνουν mute τους μαθητές την ώρα που παραδίδουν, αυτοί προφανώς είχαν χάσει «τα σεμινάρια τηλεκπαίδευσης». Η βιολόγος ρώτησε τι γίνεται στην περίπτωση που κάποιοι μαθητές δεν έχουν internet στο σπίτι, για να λάβει την απάντηση ότι μπορούν να συνδεθούν δωρεάν από σταθερό τηλέφωνο –«όλα έχουν προβλεφθεί». Για να μην πολυλογούμε, γιατί το πιάσατε το νόημα, η σε βάθος περιεχο-

μένου συνάντηση των «παιδαγωγών» για την αποτίμηση της τηλεκπαίδευσης έλαβε τέλος με οδηγίες καταχώρησης των απουσιών «τώρα που δεν έχουμε μαζί μας τα απουσιολόγια».

Ας αφήσουμε όμως τους βαθύτατα ανησυχούντες εκπαιδευτικούς της σχολικής μας μονάδας κι ας περάσουμε στους εκπροσώπους τους. Ίσως να έχει πάρει το αυτί σας ότι τα συνδικάτα των εκπαιδευτικών εσχάτως «διαμαρτύρονται» για το χάλι της τηλεκπαίδευσης με ακόμα βαθύτερες και ακόμα πιο ουσιαστικές ανησυχίες: «Το internet πέφτει», «η πλατφόρμα κρασάρει», «η σύμβαση του Υπουργείου με τη cisco να έλθει στη δημοσιότητα», «δεν έχουν όλα τα παιδιά τον απαραίτητο εξοπλισμό» και, κάπου στο βάθος, διακρίνεται μια έγνοια για τον «Περιστεριώτη που θα μείνει για πάντα εργάτης-ψυκτικός».¹ Κοινώς, τι φταίει που τα παιδιά μας θα γίνουν εργάτες; Φταίνει οι οπτικές ίνες! Φταίει η εταιρεία λογισμικού! Φταίει που δεν υπάρχουν τάμπλετ! Ναι, ακριβώς έτσι, οι λεγόμενοι λειτουργοί της μέσης εκπαίδευσης αποτιμούν τα διαδραματιζόμενα στα σχολικά εργοστάσια τους τελευταίους μήνες. Συγκρίνετε και μόνο με τις απαντήσεις των μαθητών που προαναφέραμε για να διαπιστώσετε το χάσμα. Την ώρα δηλαδή που οι μαθητές και οι μαθήτριες λένε «δεν με χεζετε με τούτη την καλωδιωμένη κοροϊδία», οι καθηγητές τους ζητάνε ακόμα περισσότερα καλώδια, μην τυχόν και μείνει κανείς ξοπίσω στην ευχάριστη διαδικασία να υφίσταται expel με το πάτημα ενός κουμπιού. Τσιμουδιά λοιπόν οι εκπαιδευτικοί για το ίδιο το περιεχόμενο της δουλειάς τους, για το τι εστί ακριβώς μάθημα εξ αποστάσεως, για το τι σκατά κάνουν οι ίδιοι όταν καλωδιώνονται. Πράγμα και πάλι αναμενόμενο, εφόσον ας μην γελιόμαστε, μια σημαντική μερίδα καθηγητών βαριόταν ούτως ή άλλως να κάνει μάθημα ακόμα και μέσα στην τάξη.

Θα πρέπει βέβαια να θυμηθούμε την κατάσταση αυτών των ανθρώπων, προ συνθηκών υποχρεωτικής τηλεκπαίδευσης. Καταρχάς, τα εκπαιδευτικά σωματεία, μεσούσης της πρώτης καραντίνας, όταν η τηλεκπαίδευση δεν ήταν υποχρεωτική και άρα οι καθηγητές επί ενάμιση μήνα δεν δούλευαν καθόλου, επέμεναν να παραμείνουν κλειστά τα σχολεία μέχρι το τέλος της χρονιάς: «Το υπέρτατο αγαθό της ζωής είναι πολύ μεγαλύτερο από κάποιες χαμένες ώρες διδασκαλίας!».² Ανομολόγητη αλήθεια είναι ότι εξίσου υπέρτατο αγαθό θα πρέπει να ήταν και ο μισθός τους που έπεφτε ολάκερος κανονικά, όταν τριγύρω οργιάζαν οι αναστολές, τα επιδόματα και οι αφραγκίες. Από το Σεπτέμβριο και μετά, τα γνωρίζετε ήδη. Τα ίδια συνδικάτα επιδόθηκαν στα ριζοσπαστικά αιτήματα για υποχρεωτικές μάσκες, 15 μαθητές ανά τάξη, τεστ σε όλους. Αιτήματα που αν παραβλέψουμε το πώς φορέθηκαν στις μαθητικές καταλήψεις, ή το πώς επιβλήθηκαν στον μαθητικό πληθυσμό εν γένει, παρήγαγαν και άλλα άρρητα αποτελέσματα. Όπως για παράδειγμα, στις ισορροπίες μεταξύ των ιδίων των καθηγητών του σχολείου.

Ένα πρώτο αξιοθαύμαστο αποτέλεσμα ήταν η πεισματική άρνηση αυτών των ανθρώπων να μιλήσουν αναμεταξύ τους για το τι σκατά συμβαίνει. Λογικό μν, αφενός γιατί η επίσημη συνδικαλιστική γραμμή ήταν «και άλλα μέτρα, και άλλες μάσκες, κι άλλα τεστ», αφετέρου γιατί αν έλεγε ο καθείς τη γνώμη του θα οδηγούμασταν σε συνέλευση χειρότερη κι από πολυκατοικίας. Στο σχολείο μας, η μόνη επιτρεπτή συζήτηση κατά την έναρξη της σχολικής χρονιάς ήταν τα κρούσματα και πόσο ανεβαίνουν και τι κάνουν άλλα κράτη. Μια ερώτηση π.χ. σχετικά

με την ευρύτερη κατάσταση στην οποία έχουμε περιέλθει και η οποία τέθηκε διακριτικά σε καθηγητή στο διάλειμμα του σχολείου αντιμετωπίστηκε με το ενστικτώδες ανέβασμα της μάσκας από το πηγούνι στη μύτη και την τακτική του κούνελου. Προφανώς, το ξαναφόρεμα της μάσκας υποδήλωνε «δεν το βουλώνουμε καλύτερα».

Άλλο αξιοσημείωτο αποτέλεσμα των συνδικαλιστικών αιτημάτων για την αντιμετώπιση της «υγειονομικής κρίσης», ήταν οι ανομολόγητες στη δημόσια σφαίρα εντάσεις μεταξύ των καθηγητών που προκλήθηκαν με το θέμα της μάσκας. Κοινώς, οι μπηχτές για τους καθηγητές που κατέβαζαν τη μάσκα στο μάθημα έπεφταν βροχή. Το αν πρέπει να αντιμετωπίζονται ήπια ή αυταρχικά οι μη μασκοφόροι μαθητές ήταν συχνά-πυκνά πηγή διενέξεων. Στο σημείο αυτό, καλό είναι βέβαια να έχει κανείς υπόψη του ότι οι καθηγητές σπανίως ομολογούν δημόσια τις εσωτερικές εντάσεις που επικρατούν αναμεταξύ τους. Γιατί σπανίως είναι διατεθειμένοι να παραδεχτούν δημοσίως ότι εργάζονται σε ένα εργοστάσιο με ιεραρχία, πειθαρχία, κανονισμούς, ρουφιάνους της διεύθυνσης και ούτω καθεξής. Τα υπόγεια πλακώματα για το πόσα και ποια μαθήματα φορτώνεται ο καθένας, τα υπόγεια αλληλοκαρφώματα στη διεύθυνση, οι φατρίες των μεν που υπονομεύουν τους δε, δίνουν και παίρνουν στην καθημερινότητα του σχολικού εργοστασίου. Φαίνεται όμως πως η δημόσια εικόνα του «παιδαγωγικού λειτουργήματος» δεν θα έπρεπε επουδενί να αποδομείται από τέτοια καθημερινά ζητήματα που ισχύουν σε κάθε χώρο εργασίας. Στο σχολείο μας και πάλι, μια διένεξη μεταξύ των καθηγητών ως προς την αντιμετώπιση μιας αμάσκωτης μαθήτριας που έλαβε χώρα μπροστά της, έκλεισε με την απειλητική υπόδειξη: «άλλη φορά, όχι μπροστά σε μαθητές».

Πέρα λοιπόν από τη σιωπή για τις όποιες εσωτερικές εντάσεις έφεραν τα νέα μέτρα στο κατά τα άλλα αρραγές καθηγητικό μέτωπο, ακόμα πιο αστεία είναι η έγνοια των εκπαιδευτικών σωμάτων για τον εργάτη-ψυκτικό, που τώρα με την τηλεκαπαίδευση θα μείνει για όλη του τη ζωή εργάτης. Και πάλι θα πρέπει να θυμηθούμε τη σιωπή του εκπαιδευτικού προσωπικού απέναντι στις ταξικές διακρίσεις που εφαρμόζονται πάνω στους μαθητές των επαλ εδώ και χρόνια. Οι μαθητές λοιπόν των επαλ αν δεν είναι κάτι από τα εξής: «παραβατικοί», «αδιάφοροι», «δεν ξέρουν να γράφουν», «δεν ξέρουν πού πάνε τα τέσσερα», «κάνουν μόνο για ντελίβερι», «έχουν αδιάφορους γονείς» και ούτω καθεξής, στην καλύτερη «είναι καλοί μάστορες και πιάνουν τα χέρια τους». Μέσω μιας σκληρής ταξικής διαδικασίας, που έχει φτιαχτεί έπειτα από χρόνια εμπειρίας και τεχνογνωσίας από διευθυντές και ρουφιάνους καθηγητές, οι πιο απειθαρχοί μαθητές των επαλ σπρώχνονται με σχέδιο στον κουβά. Αυτό σημαίνει ότι οι εν λόγω μαθητές φορτώνονται σκοπίμως με απουσίες και αποβολές για ψύλλου πήδημα και απώτερο στόχο να κοπούν και να διωχθούν απ' το σχολείο στη μέση της χρονιάς.

Μια εναλλακτική, αλλά εξίσου συνήθης, αντιμετώπιση προβλέπει να σπρώχνονται όλοι οι «κακοί» σε ένα τμήμα (το «κακό τμήμα» που κανένας καθηγητής δεν θέλει να αναλάβει) και σε μια παραπεταμένη ειδικότητα. Δηλαδή μια ειδικότητα υποστελεχωμένη, ελάχιστα εξοπλισμένη εργαστηριακά και που ξεκινάει σταθερά τη χρονιά με τα περισσότερα κενά –λόγω έλλειψης καθηγητών και αναμονής αναπληρωτών. Και τέλος, η πιο εγγυημένη μέθοδος τοποθέτησης απεί-

θαρχων στον κουβά ονομάζεται «βαθμολογία τετραμήνου». Εδώ, τα επτάρια και τα οκτάρια πέφτουν σύννεφο, οπότε το απολυτήριο παίζεται, το δε πτυχίο ειδικότητας πάει περίπατο («δεν θα βγάλουμε στην αγορά εργασίας με πτυχίο τεχνίτη αυτά τα ρεμάλια» είναι το σύνηθες καθηγητικό μότο). Για τον ρατσισμό των καθηγητών απέναντι στους μαθητές με καταγωγή κάπως μακρινή από την ελληνική, είναι περιττό να πούμε τι συμβαίνει. Ενδεικτικό είναι και μόνο το γεγονός ότι κατά κανόνα, οι καθηγητές αρνούνται να μάθουν να προφέρουν σωστά το όνομά τους –συνεννοούνται μεταξύ τους με κουβέντες όπως «οι αλβανοί απ' το Α1, ο ρουμάνος απ' το Γ2» και ούτω καθεξής. Κι αν είμαστε απόλυτα ειλικρινείς, πολλοί είναι οι καθηγητές που δεν μπαίνουν καν στον κόπο να μάθουν τα ονόματα όλων ανεξαιρέτως των μαθητών των τάξεών τους («είναι πολλοί, πού να θυμάμαι ονόματα, βαθμολογώ κοιτώντας φάτσες» ομολόγησε κυνικά ένας σε κάποια συνέντευξη διδασκόντων).

Ενώ λοιπόν είναι πασίγνωστες αυτές οι μέθοδοι ταξικού αποκλεισμού, τα εκπαιδευτικά σωμάτια παριστάνουν τώρα ότι νοιάζονται για τις ταξικές ανισότητες. Και η κριτική τους τελικά απέναντι στην τηλεκαπαίδευση, τώρα που έκλεισαν τα σχολεία, είναι ότι οι περισσότεριώτες θα μείνουν για πάντα εργάτες γιατί το Υπουργείο δεν τους πήρε τάμπλετ και δεν τους έβαλε δωρεάν ίντερνετ. Έχετε ακούσει μεγαλύτερη ξεφτίλα;

Τώρα, φανταζόμαστε ότι περιμένετε το δίδαγμα της όλης υπόθεσης. Η αλήθεια είναι ότι δεν υπάρχει κανένα δίδαγμα έξω από την πραγματικότητα της καπιταλιστικής κρίσης και των αποτελεσμάτων της στο σύνολο της εργατικής τάξης. Για να μην ξεχάσουμε και τα στοιχειώδη, το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα είναι πρώτα και κύρια σύστημα κρατικής διαχείρισης της εργατικής τάξης. Από τα γεννοφάσκια του, αποτελεί μηχανισμό εμπέδωσης των ταξικών διακρίσεων, πειθαρχησης στα αφεντικά και εκμάθησης των αναγκών ώστε να γίνονται κατανοητές οι εντολές των αφεντικών. Γι' αυτό και η κύρια λειτουργία του σχολικού εργοστασίου είναι να παραμένουν υπό στενή επιτήρηση οι γιοι και οι κόρες των μισθωτών μέχρις ότου φτάσουν στην ηλικία να πιάσουν δουλειά. Ετούτη την περίοδο, το κλείσιμο των σχολείων και η φυλάκιση των μαθητών στο σπίτι συμβαίνει παράλληλα με τη ραγδαία υποτίμηση των εργατών και την κατ' οίκον φυλάκιση των ανέργων. Δεν γνωρίζουμε τι σχεδιάζει το κράτος να κάνει με ετούτη τη νέα γενιά της εργατικής τάξης, σε κάθε περίπτωση όμως τα σχέδια αυτά εντάσσονται στην συνολική εργατική πολιτική. Είμαστε σίγουροι ότι οι κρατικοί αξιωματούχοι παρέα με τα αφεντικά κάτι θα σκέφτονται για τη διαχείριση των παιδιών των εργατών και εργατριών. Το τωρινό τους παρκάρισμα και η ηλεκτρονική τους επιτήρηση σε ψηφιακές αίθουσες δεν θα διαρκέσει για πάντα, ούτε και συνιστά κάποιο στρατηγικό μελλοντικό μοντέλο εκπαίδευσης. Αν ψάχνει κανείς να βρει μελλοντικές κατευθύνσεις στη δημόσια εκπαίδευση, θα πρέπει να στραφεί στους τρόπους εκμετάλλευσης και πειθαρχησης της εργατικής δύναμης. Στις δουλειές που θα καταστραφούν και στις δουλειές που θα ανοίξουν. Θα είναι άραγε δουλειές σε ορυχεία μεταλλευμάτων (ή πτωμάτων), από τα 15; Ποιος ξέρει; Θα δείξει.

Υ.Γ. Γνωρίζουμε ότι κινδυνεύουμε να κατηγορηθούμε για μηδενιστικούς αφορισμούς, «αφού δεν είναι όλοι οι καθηγητές ίδιοι». Δεν δίνουμε σημασία. Όπως πάντα, αυτές οι αντιρρήσεις δεν έχουν να προσφέρουν τίποτα στην πολιτική στόχευση μιας συζήτησης. Εκτός κι αν η στόχευση είναι η απουσία συλλογικής αυτοκριτικής.

1. Βλ. Ενδεικτικά «ΟΛΜΕ – τηλεκαπαίδευση: τα σχολεία κλείνουν και η τηλεκαπαίδευση αναζητά το δρόμο της», alfavita.gr 10/11/2020. Για το σκάλωμα με τον ψυκτικό από το Περίστερι, δείτε ενόψει επικείμενων αλλαγών στην επαγγελματική εκπαίδευση, το «Νομοσχέδιο για την επαγγελματική εκπαίδευση: Υποβάθμιση και Προσφορά στα ιδιωτικά συμφέροντα», alfavita.gr 30/11/2020.

2. Βλ. Υπόμνημα ΟΛΜΕ «Σχέτικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις επαναλειτουργίας των σχολείων», 30/04/2020.